

Br: 03-02-430/22-4222/2

Podgorica, 11.01.2023. godine

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE
-n/r ministru, gospodinu Vladimiru Jokoviću -

Poštovani gospodine Jokoviću,

Povodom *Predloga programa gazdovanja šumama za 2023. godinu*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Na tekst Predloga programa i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Programom gazdovanja šumama za 2023. godinu, projektovani su ukupni prihodi u iznosu od 12.292.938,70€ koji će biti ostvareni po osnovu korišćenja šuma, a planirana su i ukupna sredstva u iznosu od 5.995.946,89€ koja će biti utrošena za uzgoj, zaštitu i uređenje šuma.

Sredstva potrebna za realizaciju aktivnosti predviđenih Programom u 2023. godini, kako je navedeno u Izvještaju o analizi uticaja propisa, iznose 6.693.389,00€, a ista nijesu usklađena sa sredstvima koja su Zakonom o budžetu Crne Gore za 2023. godinu ("Sl.list Crne Gore", br. 152/22) planirana Upravi za gazdovanje šumama i lovištima Crne Gore. Upravi za gazdovanje šumama i lovištima Crne Gore za 2023. godinu opredijeljena su sredstva u ukupnom iznosu od 5.995.946,89€.

Imajući u vidu prethodno navedeno, Ministarstvo finansija ukazuje na poštovanje odredbi Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti ("Sl.list Crne Gore", br. 145/21), član 40, kojim se uređuje da ugovorene obaveze moraju biti usklađene sa planiranim i odobrenim sredstvima, kao i da je budžetski izvršilac odgovoran za zakonito korišćenje sredstava odobrenih potrošačkoj jedinici.

S poštovanjem,

MINISTAR

OBRAZAC**IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA**

PREDLAGAČ PROPISA	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede
NAZIV PROPISA	PROGRAM GAZDOVANJA ŠUMAMA ZA 2023. GODINU

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Godišnji program gazdovanja šumama (u daljem tekstu: Program) je program koji kvantificuje niže navedene mjere gazdovanja šumama, po obimu, vrsti i vremenu izvođenja na godišnjem nivou i sadrži finansijska sredstva za njihovo sprovođenje po gazdinskim jedinicama i šumskim područjima, kao i sredstva za sufinansiranje radova u privatnim šumama, a sve sa ciljem obezbeđivanja održivog gazdovanja šumama i upravljanja šumskim resursima:

- Mjere na uređivanju šuma, koje se ostvaruju kroz izradu programa i planova gazdovanja šumama i izvođačkih projekata;
- Mjere na pošumljavanju goleti;
- Mjere i radnje na njezi, obnavljanju, podizanju novih šuma i melioraciji šuma;
- Zdravstveni pregled i kontrola proizvodnje reproduktivnog materijala šumskog drveća;
- Izdvajanje sjemenskih objekata;
- Obezbeđivanje sjemena i sadnog materijala;
- Zaštita šuma i šumskog zemljišta od protivpravnog prisvajanja, nezakonitog korišćenja, požara i dr.;
- Vođenje izvještajno-prognostičke službe;
- Mjere i radnje radi očuvanje prirodnih i radom stvorenih vrijednosti šuma, sprečavanje i oticanje štetnih posledica svih biotskih i abiotiskih faktora;
- Doznaka stabala, premjer i žigosanje drveta i izdavanja uvjerenja o porijeklu šumskih sortimenata;
- Davanje šuma u državnoj svojini na korišćenje putem prodajom drveta u dubećem stanju ili drvnih sortimenata na šumskim stovarištima putem aukcija, u skladu sa zakonom i podzakonskim propisima;
- Komercijalno korišćenje nezaštićenih biljnih vrsta;
- Druge poslove koji su joj određeni u nadležnosti;

Programom se sprovode planski dokumenti i tako rješavaju se ključni problemi gazdovanja šumama.

Za oblast upravljanja šumama posebno je značajna izrada planova gazdovanja šumama na osnovu kojih se određuju elementi upravljanja šumama i na taj način opredjeljuju politiku države iz ove oblasti.

Program sublimira mjere predviđene dugoročnim planovima gazdovanja šumama koje su planirane za realizaciju u 2023. godini (mjere na uzgoju, zaštiti i korišćenju šuma, kao i izgradnji i održavanju šumske infrastrukture).

Kada bi ostalo stanje "status quo" ova oblast bi stagnirala.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Ciljevi koji se postižu programom su:

- Unapređenje stanja u oblasti šumarstva;
- Realizacija aktivnosti na uređivanju šuma;
- Realizacija obaveza na uzgoju i zaštiti šuma;
- Održivo korišćenje šuma;
- Obezbeđivanje sirovine za drvoprerađivačku industriju;
- Unapređenje međunarodne saradnje;
- Obezbeđenje kadrova u šumarstvu, stručno usavršavanje i edukacija zaposlenih.

Navedeni ciljevi su usklađeni sa Revidovanom Strategijom razvoja šumarstva 2018-2024. godine i Strategijom održivog razvoja 2030.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

Donošenje Programa je zakonska obaveza iz člana 81 Zakona o šumama ("Sl.list CG", br. 74/10 i 47/15).

Godišnji program sublimira sve mjere na gazdovanju šumama, koje su definisane važećim planovima gazdovanja šumama.

Na osnovu Programa obezbeđuju se iz budžeta države sredstva za sprovođenje programa gazdovanja šumama i izvođačkih projekata.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktnе i indirektnе.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurenca.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Sprovođenje Programa uticaće i na privredu i na građane.

Direktni pozitivni uticaji na privredu se ogledaju u snabdijevanju sirovinom za proizvodnju drvoprerađivačke industrije, bez čega bi došlo do gašenja te privredne djelatnosti u Crnoj Gori.

Direktni pozitivni uticaji na građane se ogledaju u snabdijevanju ogrjevnim i drugim drvetom stanovništva u ruralnim, pa i gradskim područjima, bez čega bi stanovništvo Crne Gore bilo energetski ugroženo.

Indirektna realizacija Programa pozitivno utiče na razvoj sektora usluga, naročito u šumarstvu, drvnoj industriji, transportnom sektoru i dr..

Sprovođenje Programa pozitivno će uticati na ekonomiju iz oblasti šumarstva i drvne industrije, kao i na ostvarivanje prihoda od ostalih funkcija šuma.

Na način na koji je kreiran Program ne podržava kreiranje novih privrednih subjekata na poslovima proizvodnje i transporta drvnih sortimenata na šumska stovarišta, iz razloga što Program ne sadrži mogući etat, odnosno mogući obim korišćenja šuma shodno planskim dokumentima u šumarstvu. Ključni razlog za to su nedovoljno opredjeljivana budžetska sredstva

za izvršavanje doznake stabala za sječu i druge poslove na gazdovanju šumama. Sprovodenje Programa ne izaziva troškove za građane i privredu, već stvara bolje uslove za život i mogućnost razvoja preduzetništva u ovoj oblasti.

Unapređenje stanja u ovoj oblasti opravdava sredstva koja se izdvajaju iz Budžeta.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

Sredstva potrebna za realizaciju Programa iznose **6.693.389,00 eura**. Procjena potrebnih sredstava izvršena je u skladu sa osnovnim potrebama koje proističu iz planskih dokumenata u šumarstvu, na osnovu tehničke dokumentacije i podataka prikupljenih na terenu.

Neophodna finansijska sredstva nijesu opredijeljena u budžetu za tekuću godinu u potrebnom iznosu, obzirom da su Zakonom o budžetu za 2023. godinu sredstva za Upravu za šume opredijeljena su u iznosu od **5.995.946,89 €**.

Program će se u konačnom izvršavati shodno opredijeljenim budžetskim sredstvima, što će na kraju i dalje uticati na neodrživo gazdovanje šumama i nemogućnost razvoja djelatnosti šumarstva i drvooprade.

Programom nije predviđeno donošenje podzakonskih akata.

Implementacijom Programa ostvaruju se prihod u Budžetu Crne Gore. Prihod je projektovan na iznos od **12.292.938,70 €**.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

Pri izradi programa nije korišćena eksterna ekspertska podrška.

Konsultovane su Područne jedinice Uprave za šume u dijelu koji se odnosi na korišćenje i uređivanje šuma i prestavljaju projektnu dokumentaciju za izradu planskih akata.

Uzete su u obzir potrebe vlasnika privatnih šuma u odnosu na nabavku sadnica za pošumljavanje.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?

- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Nema potencijalnih prepreka za implementaciju propisa.

Indikatori za ispunjavanje ciljeva su:

- Stepen sprovođenja strateških i operativnih planskih dokumenata u šumarstvu;
 - Trendovi proizvodnje i prometa proizvoda od drveta;
 - Realizacija koncesionih ugovora, ugovora o korišćenju šuma na godišnjem nivou i ugovora o komercijalnom korišćenju nedrvnih šumskega proizvoda;
 - Realizacija prodaje drvnih sortimenata na šumskim stovarištima;
 - Realizacija šumskega uzgojnog radova;
 - Kontinuitet u izradi planske dokumentacije;
 - Realizacija međunarodnih projekata;
 - Realizacija zapošljavanja i kadrovskog osposobljavanja zaposlenih u Upravi za šume.
- Monitoring i evoluciju sprovođenja programa će vršiti Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede.

Datum i mjesto:

Podgorica, 29.12.2022. godine

Starješina

Vladimir Joković

